

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۰۴۹

طمع

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۰۴۹، «طمع» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «طمع» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «طمع» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۰۴۹
ریشه	طمع
تعداد تکرار	۱۲
تعداد مشتقات	۷
تعداد ریشه مرتبط	۷۴

فهرست مشتقات

۱. أَطْمَعُ (۱) ۲. طَمَعًا (۴) ۳. فَيَطْمَعُ (۱) ۴. يَطْمَعُ (۲)
۲. فَتَطْمَعُونَ (۱) ۳. نَطْمَعُ (۲) ۴. يَطْمَعُونَ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. احد (۱)	۱۶. جفو (۱)	۳۱. ربب (۳)	۴۶. عقل (۲)	۶۱. موت (۱)
۲. ارض (۲)	۱۷. جنب (۱)	۳۲. رجل (۱)	۴۷. علم (۱)	۶۲. موه (۱)
۳. أعراف (۱)	۱۸. جنن (۲)	۳۳. رحم (۱)	۴۸. غفر (۲)	۶۳. نبو (۱)
۴. الله (۳)	۱۹. حیء (۱)	۳۴. رزق (۱)	۴۹. فرق (۱)	۶۴. ندو (۱)
۵. اله (۳)	۲۰. حجب (۱)	۳۵. رؤى (۲)	۵۰. فسد (۱)	۶۵. ندی (۱)
۶. امن (۳)	۲۱. حرف (۱)	۳۶. زید (۱)	۵۱. قرب (۱)	۶۶. نزل (۱)
۷. انن (۲)	۲۲. حسن (۱)	۳۷. سحب (۱)	۵۲. قلب (۱)	۶۷. نسو (۲)
۸. اول (۱)	۲۳. حقق (۱)	۳۸. سلم (۱)	۵۳. قول (۳)	۶۸. نشء (۱)
۹. اوی (۲)	۲۴. حیي (۱)	۳۹. سمع (۱)	۵۴. قوم (۲)	۶۹. نعم (۱)
۱۰. ائی (۲)	۲۵. خضع (۱)	۴۰. سمو (۱)	۵۵. کلل (۲)	۷۰. نفق (۱)
۱۱. ائی (۲)	۲۶. خطء (۲)	۴۱. سوم (۱)	۵۶. کلم (۱)	۷۱. وحد (۱)
۱۲. برق (۲)	۲۷. خوف (۴)	۴۲. صحب (۱)	۵۷. کون (۲)	۷۲. وقی (۱)
۱۳. بعد (۳)	۲۸. دخل (۳)	۴۳. صلح (۲)	۵۸. لیس (۱)	۷۳. وله (۲)
۱۴. بین (۱)	۲۹. دعو (۲)	۴۴. ضجع (۱)	۵۹. مرء (۱)	۷۴. یوم (۱)
۱۵. ثقل (۱)	۳۰. دین (۱)	۴۵. عرف (۲)	۶۰. مرض (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۷۵} أَفَتَطْمَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
۲. {المائدة - ۸۴} وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ
۳. {الأعراف - ۴۶} وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ وَنَادُوا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ
۴. {الأعراف - ۵۶} وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَةَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ
۵. {الرعد - ۱۲} هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ
۶. {الشعراء - ۵۱} إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ
۷. {الشعراء - ۸۲} وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ
۸. {الروم - ۲۴} وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ
۹. {السجدة - ۱۶} تَتَّبِعَانِي مِنْ جُنُوبِهِمْ عَنِ الْمُضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ
۱۰. {الأحزاب - ۳۲} يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنْ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا
۱۱. {المعارج - ۳۸} أَبْطَغُ كُلَّ أَمْرٍ مِنْهُمْ أَنْ يَدْخَلَ جَنَّةَ تَعِيمٍ
۱۲. {المدثر - ۱۵} ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ